

Thời sự Thế giới

Tòa Trọng tài ra phán quyết Biển Đông: Bác bỏ bản đồ “đường lưỡi bò” của Trung Cộng

RFI - 12-07-2016

Huy hiệu Tòa Án Trọng tài Thường trực La Haye
Permanent Court of Arbitration/Cour permanente d'arbitrage

Tòa án Quốc tế *Permanent Court of Arbitration/*
Cour permanente d'arbitrage, The Hague-Netherlands
<https://pca-cpa.org/en/home>

Hôm nay, 12/0/2016, Tòa Án Trọng Tài Thường Trực ở La Haye đã ra phán quyết về vụ kiện Biển Đông giữa Philippines với Trung Cộng và tuyên bố rằng “không có cơ sở pháp lý” cho việc Trung Cộng đòi hỏi quyền lịch sử trên những tài nguyên tại các vùng nằm trong bản đồ đường chín đoạn, còn được gọi là bản đồ “đường lưỡi bò”.

Trong phán quyết, Tòa ghi rõ “mặc dù các ngư dân và nhà hàng hải của Trung Cộng, cũng như của những nước khác, trong lịch sử đã từng sử dụng các ‘đảo’ ở Biển Đông, nhưng không có bằng chứng nào cho thấy Trung Cộng trong lịch sử đã từng độc quyền kiểm soát các vùng biển và các nguồn tài nguyên tại đây.”

Về quy chế của các thực thể, Tòa cũng phán quyết rằng không một thực thể nào của quần đảo Trường Sa “có thể tạo các vùng biển mở rộng”, không một thực thể mà Trung Cộng đòi chủ quyền “có thể tạo ra một vùng đặc quyền kinh tế”. Do vậy, Tòa tuyên bố - tuy không xác định ranh giới - rằng một số khu vực nằm trong vùng đặc quyền kinh tế của Philippines vì những khu vực này không chồng lấn với bất cứ khu vực nào của Trung Cộng.

Liên quan đến các hoạt động bất hợp pháp của Trung Cộng tại Biển Đông, phán quyết của Tòa Án Trọng Tài Thường Trực cho rằng Trung Cộng đã vi phạm chủ quyền của Philippines ở vùng đặc quyền kinh tế của nước này, vì đã cản trở việc thăm dò dầu khí và đánh cá của Philippines, xây dựng các đảo nhân tạo, cũng như đã không ngăn cản ngư dân Trung Cộng đến đánh cá trái phép ở vùng này.

Tòa còn phán quyết rằng các ngư dân Philippines (cũng như ngư dân Trung Cộng) có quyền đánh cá truyền thống ở vùng bãi cạn Scarborough và Bắc Kinh đã cản trở việc thực thi các quyền đó khi hạn chế việc đi vào vùng này. Cũng theo Tòa án Trọng tài Thường trực các tàu chấp pháp của Trung Cộng đã hành xử trái phép khi họ dùng tàu cản đường các tàu Philippines gây nguy cơ đụng tàu nghiêm trọng.

Về môi trường biển, Tòa nhận định là các hoạt động bồi đắp, xây đảo nhân tạo của Trung Cộng trong thời gian gần đây đã làm tổn hại nghiêm trọng đến môi trường bãi san hô và vi phạm nghĩa vụ bảo vệ môi trường sinh thái biển.

Cuối cùng, Tòa Án Trọng Tài Thường Trực còn cho rằng các hành động bồi đắp, xây đảo nhân tạo của Trung Cộng không phù hợp với nghĩa vụ của một Nhà nước trong tiến trình giải quyết tranh chấp, gây ra những tổn hại không thể khắc phục được đối với môi trường biển, xây dựng các đảo nhân tạo trong vùng đặc quyền kinh tế của Philippines, tàn phá môi trường tự nhiên của các thực thể ở Biển Đông.

Xin nhắc lại là phán quyết của Tòa Án Trọng Tài Thường Trực không phán quyết về chủ quyền biển đảo, mà chỉ xác định là những thực thể nào trên biển có thể tạo ra chủ quyền lãnh thổ trên các vùng biển xung quanh chiếu theo luật quốc tế.

Trung Cộng đã nhiều lần tuyên bố là không chấp nhận và cũng không tham gia vào vụ kiện “đơn phương” của Philippines. Tuy nhiên, Tòa Án Trọng Tài Thường Trực cho rằng, việc Bắc Kinh từ chối tham gia không ảnh hưởng gì đến thẩm quyền xét xử của tòa và việc Philippines đơn phương kiện không phải là một hành động vi phạm các thủ tục giải quyết tranh chấp theo Công Ước Liên Hiệp Quốc về Luật Biển.

Tòa Hague ‘bác bỏ đường chín đoạn’
(Hồng Nga BBC trực tiếp từ Hague) – 16:25 tin mới nhất.

Tòa quốc tế ra phán quyết bác bỏ yêu sách chủ quyền và đường chín đoạn của Trung Cộng trên Biển Đông.

“Tòa kết luận không có căn cứ pháp lý để Trung Cộng đòi quyền lịch sử với các vùng biển nằm trong ‘đường chín đoạn’.” Theo thông cáo của Tòa Trọng tài Thường trực ở Hague.

“Tòa xác định rằng, mặc dù các nhà hàng hải Trung Cộng và ngư dân của họ, cũng như những người như vậy từ các Quốc gia khác, đã từng trong lịch sử sử dụng những hòn đảo này ở Biển Nam Trung Hoa, hiện không hề có chứng cứ gì rằng Trung Cộng đã thực thi về mặt lịch sử sự kiểm soát đặc quyền trên toàn vùng nước hay tài nguyên. Vì thế, Tòa kết luận rằng không có căn cứ pháp lý cho việc Trung Cộng nêu quyền lịch sử với các tài nguyên nằm trong vùng biển trong Đường Chín Đoạn.”

Trung Cộng đã ra phản ứng, nói phán quyết “vô căn cứ”.

Tân Hoa Xã nói phán quyết “không có giá trị”. Hãng tin nhà nước Trung Cộng nói: “Tòa trọng tài không có quyền tài phán, Trung Cộng không chấp nhận, cũng không công nhận.”

Philippe Sands, một luật sư cho Philippines trong vụ kiện, nói đây là “phán quyết rõ ràng và thống nhất ủng hộ pháp quyền và chủ quyền của Philippines”.

Trong văn bản 497 trang, các quan tòa nói các tàu chấp pháp Trung Cộng gây rủi ro đụng chạm với tàu đánh cá Philippines trong vùng biển và việc xây dựng của Trung Cộng gây thiệt hại vô kể với các rạn san hô.

Nhật Bản tuyên bố phán quyết của tòa án ở Hague là mang tính chung cuộc, ràng buộc pháp lý, yêu cầu các bên liên quan tới vụ kiện thực hiện theo quyết định này.

Ngoại trưởng Fumio Kishida nói trong thông cáo rằng Nhật Bản đã luôn ủng hộ tầm quan trọng của luật pháp và việc sử dụng các biện pháp hòa bình, không sử dụng vũ lực hay cưỡng chế trong giải quyết tranh chấp hàng hải.

“Đường Chín Đoạn” là gì?

Bắc Kinh tuyên bố “chủ quyền không thể chối cãi” đối với khoảng trên 85% diện tích Biển Đông, tương đương 3 triệu trên tổng số 3.5 triệu cây số vuông toàn bộ vùng biển này.

“Đường Chín Đoạn” chạy có những chỗ cách xa khỏi Trung Hoa lục địa tới 2,000km và vào sát bờ biển Philippines, Malaysia và Việt Nam vài trăm cây số.

“Đường Chín Đoạn” ban đầu xuất hiện trên một bản đồ của Trung Cộng hồi 1947 với 11 đoạn đứt quãng, khi lực lượng hải quân của Cộng hòa Trung Hoa thuộc Quốc Dân đảng khi đó kiểm soát được một số đảo vốn do Nhật chiếm đóng trong thời Đệ nhị thế chiến.

Khi Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa được thành lập vào năm 1949 và Quốc Dân đảng phải bỏ chạy ra Đài Loan, chính quyền cộng sản đã tự tuyên bố mình là đại diện hợp pháp duy nhất của Trung Cộng và thừa kế toàn bộ các tuyên bố về biển đảo của nước này trong khu vực.

Sau đó, đầu thập niên 1950, hai “đoạn đứt quãng” được bỏ đi ở khu vực Vịnh Bắc Bộ như một hành động thân thiện của Bắc Kinh với chính quyền miền Bắc Việt Nam.

PCA là tổ chức liên chính phủ lâu đời nhất thế giới, chuyên xử lý các vụ tranh chấp quốc tế thông qua biện pháp trọng tài “và các biện pháp hòa bình khác”.

PCA được thành lập năm 1899 trong Hội nghị Hòa bình Hague, do Sa Hoàng Đệ Nhị của Nga tổ chức. Cơ quan này dẫn chiếu tới các hợp đồng, các thỏa thuận đặc biệt, và nhiều hiệp ước khác nhau của Liên Hiệp Quốc để phân xử tranh chấp.

PCA cũng hiện diện thường trực tại Mauritius, và có thể tiến hành các phiên tranh tụng trên toàn thế giới.

RFI